Záborský Ladislav (1921) :)

Slovenský maliar. Navrhoval mozaiky, vitráže a gobelíny do svetských i cirkevných stavieb. Za komunizmu bol dlhý čas väznený. Mal niekoľko úspešných autorských výstav, jeho diela boli tiež súčasťou mnohých kolektívnych výstav.

Narodil sa 22.1.1921 v Tisovci. Na gymnáziu v Banskej Bystrici si všimol jeho nadanie profesor kreslenia Krákora. Na celosvetovej výstave stredoškolákov v roku 1938 sa zúčastnil s vyše sto obrazmi a kresbami. Chcel sa stať maliarom, ale rodičia s tým nesúhlasili. Študoval kreslenie a deskriptívnu geometriu s pedagogickým zameraním. Počas vysokoškolského štúdia mal niekoľko výstav. V roku 1942 sa zúčastnil na celoeurópskej súťaži mladých umelcov vo Florencii, kde sa umiestnil na treťom mieste. V roku 1943 sa zúčastnil na Výstave najmladších slovenských umelcov v Bratislave. Počas štúdia sa spoznal s profesorom Kolakovičom, ktorého prostredníctvom sa jeho vzťah ku Kristovi ešte zintenzívnil. Po vyštudovaní vysokej školy pôsobil ako profesor na Gymnáziu v Turčianskom Svätom Martine. V roku 1946 mal výstavu obrazov v Košiciach, v roku 1947 v Ružomberku. V rokoch 1948-1949 urobil návrh farebnej mozaiky nad oltár a krížovú cestu do novej modernej kaplnky v Olomouci, ktorú navrhol arch. Jaroslav Čermák z Prahy. Komunisti, po násilnom vysťahovaní rádových sestier, kostol zlikvidovali. V roku 1953 ho zatkli pre náboženskú aktivitu a odsúdili za údajnú "velezradu" na sedem rokov väzenia. Vydierali ho hrozbou zatknutia manželky Elky, matky troch malých detí. Pod týmto nátlakom musel podpísať nepravdivú velezradnú zápisnicu, aby aspoň rodinu zachránil. Bol takmer pol roka na samotke, vo vyšetrovacej väzbe, kde napísal tridsať básní. Jeho básne sú kronikou toho, ako ho Duch Svätý posilňoval a potešoval. Z väzenia ho prepustili pred Vianocami 1957. V nasledujúcom roku namaľoval obraz "Snímanie Krista z kríža", pre umelca to bol symbol návratu z kríža väzenia. Stratil zamestnanie a majetok, tak sa dal na ilustrovanie kníh. Robil vitráže aj krížové cesty pre nové kostoly. V roku 1968 jeho manželka s dcérami šli na pozvanie do Francúzska. Pricestoval aj on za nimi a venoval sa štúdiu nových kostolov a sakrálneho umenia. Precestoval skoro celú západnú Európu, dočasne sa usadil aj v Ríme, kde namaľoval viac veľkých obrazov. V lete 1969 strávil jeden mesiac v Bretónsku, ktoré si veľmi obľúbil. Po návrate domov pokračoval v tvorbe pre kostoly. Napriek sťaženým podmienkam za komunizmu bol autorom vitráží do 25 kostolov a 21 krížových ciest v rôznych technikách. Pre rehabilitáciu musel absolvovať ešte 13 pojednávaní, kým velezradu zmenili na miernejší paragraf. Úplne rehabilitovaný bol až v roku 1990. Po roku 1990 vytvoril ešte 6 krížových ciest v nových kostoloch. Navrhoval vitráže, gobelín a keramickú mozaiku aj do civilných priestorov. Najradšej maľuje komorné obrazy. Z jeho komornej tvorby sa uskutočnilo doteraz 30 výstav a zúčastnil sa aj na mnohých kolektívnych výstavách. V súčasnosti žije v Martine, kde má aj stálu výstavu v ateliéri a doma.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania